

Valtuustoaloite: Erityistuen tarve Raahen varhaiskasvatuksessa ja kouluissa, valtuutettu Anu Mattila

Kaupunginhallitus 20.06.2023 § 217

390/00.01.04/2023

Valmistelija Opetuksen vastuurehtori Anne-Maria Tokola

Valtuutettu Anu Mattilan valtuustoaloite 24.4.2023:

Raahessa on viime vuosina merkittävästi lisääntynyt erityistuen tarve varhaiskasvatuksessa, ja kouluissa. Vanhemmilta on tullut viestiä, että kouluilta ei olisi edes mahdollista saada tarvittavia tukitoimia oppilaalle ilman diagnoosia. Huoli on että oppilas ei saa omassa koulussaan edes muutaman tunnin tukiopetusta, vaikka muuten selviäisi normaaliluokassa pienillä tukitoimilla. Onko todellakin näin?

Perussuomalaiset esittävät, että selvitetään millä diagnooseilla, tarpeilla lapset ja nuoret joutuvat/pääsevät erityistuen piiriin tai erityisluokkiin?

Kuinka paljon meillä neuropsykologiasia diagnooseja, kuinka paljon erityistuen tarpeesta johtuu henkilön väkivaltaisesta käytöksestä, sosiaalisista vaikeuksista yms.

Onko kaupungissa jotakin erityisiä alueita mistä lapset ja nuoret näihin erityistuenpiiriin kuuluviin luokkiin/ryhmiin joutuvat? Onko näkyvillä syy- tai seurausyhteyttä esimerkiksi suljettujen koulujen tai kuljetuksen piirissä olevien oppilaiden osalta?

Edellä mainitut asiat on syytä selvittää, jotta kasvavien ongelmien juurisyihin on mahdollista puuttua, sen sijaan että nyt vain hoidamme oireita.

Vs. opetus- ja kasvatusjohtaja Irmeli Starkin ja opetuksen vastuurehtori Anne-Maria Tokolan vastaus 7.6.2023:

Anu Mattila ja Raahen Perussuomalaisten valtuustoryhmä on tehnyt valtuustoaloitteen erityisen tuen tarpeesta Raahen varhaiskasvatuksessa ja peruskouluissa sekä esittänyt täsmentäviä kysymyksiä tuen tarpeista ja tuen tarjoamisesta.

Kuten aloitteessa todetaan, erilaiset tuen tarpeet ovat lisääntyneet vuosi vuodelta ja aiheuttavat haasteita sekä varhaiskasvatuksen että opetuksen järjestämisessä.

Perusopetuslaki ja varhaiskasvatuslaki velvoittavat tarjoamaan lapsen/nuoren tarvitsemaa tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Diagnoosi ei ole tuen tarvetta määrittävä tekijä, mutta usein tutkimuksissa varsinkin erityisen tuen lapset saavat oppimisen tai toiminnanohjauksen pulmia selittävän diagnoosin.

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada hänen yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea osana varhaiskasvatuksen perustoimintaa viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. Yleinen tuki muodostuu yksittäisistä tukimuodoista.

Jos 1 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee vahvempaa tukea, on tukea annettava tehostettuna tukena lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaan. Tehostettu tuki muodostuu säännöllisistä ja samanaikaisesti toteutettavista useista tukimuodoista.

Jos 1 tai 2 momentissa tarkoitettu tuki ei ole riittävää tai lapsi tarvitsee tukea vammasta, sairaudesta, kehityksen viivästyisestä tai muusta, merkittävästi hänen toimintakykyään alentavasta oppimisen tai kehityksen tuen tarpeesta johtuen, on tukea annettava yksilöllisesti suunniteltuna erityisenä tukena. Erityinen tuki muodostuu useista tukimuodoista ja on jatkuvaa ja kokoaikaista. (Varhaiskasvatuslaki 15a§ 16.12.2021/1183)

Oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee oppimisessaan lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiopetusta. Oppilaalla, jolla on vaikeuksia oppimisessaan tai koulunkäynnissään, on oikeus saada osa-aikaista erityisopetusta muun opetuksen ohessa. (Perusopetuslaki 16§ 24.6.2010/642)

Tehostetun tuen aloittaminen ja järjestäminen käsitellään pedagogiseen arvioon perustuen moniammatillisesti yhteistyössä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa. (Perusopetuslaki 16a§ 30.12.2013/1288)

Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä opetuksen järjestäjän on kuultava oppilasta ja tämän huoltajaa tai laillista edustajaa siten kuin hallintolain (434/2003) 34 §:ssä säädetään sekä hankittava oppilaan opetuksesta vastaavilta selvitys oppilaan oppimisen etenemisestä ja oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa moniammatillisena yhteistyönä tehty selvitys oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta sekä tehtävä näiden perusteella arvio erityisen tuen tarpeesta (pedagoginen selvitys). Pedagogista selvitystä on tarvittaessa täydennettävä psykologisella tai lääketieteellisellä asiantuntijalausunnolla tai

*vastaavalla sosiaalisella selvityksellä. (Perusopetuslaki 17§
30.12.2013/1288)*

Tukiopetusta saa kaikilla kouluilla, mutta kuljetusoppilaiden osalta tukiopetuksen järjestäminen on ajoittain kovin haasteellista, koska oppilaan kuljetukset tulee järjestää koulupäivän keston mukaisesti.

Perusopetuslain mukaan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia, joten odotustunteja ei pysty systemaattisesti järjestämään siltä varalta, että oppilas voi tarvita tukiopetusta. Kuljetusoppilaiden tukiopetus pyritään järjestämään ryhmämuutosten avulla.

Koulujen välillä tuen tarpeissa ei lähtökohtaisesti ole eroja. Käytäntö on osoittanut, että keskikokoisilla ja isoilla kouluilla on mahdollista ryhmitellä oppilaita eri tavoilla ja sitä kautta oppilaiden on mahdollista saada jonkin verran paremmin tukea. Pienillä kouluilla ryhmittelyn mahdollisuus ja erityisopetusresurssi on vähäisempää.

Lapsen/nuoren saamat diagnoosit ovat salassa pidettävää tietoa. Näkyvät käyttäytymisen haasteet ovat lähtökohtana yleisen tuen pienryhmiin siirrettäessä, oppimisen pulmat erityisluokille. Oppimisen pulmissa oppilaan koulunkäyntiä pystytään tukemaan lähikoululla, mikäli yksilöllistettyjä oppiaineita ei ole useita.

Lähikoululla, koulupiirillä tai koulukuljetuksella emme näe olevan vaikutusta lasten tuen tarpeisiin. Sen sijaan erityisesti käyttäytymisen pulmissa lapset odottavat liian pitkään erikoissairaanhoidollisia palveluita. Mikäli nämä lapset ja perheet saisivat nämä palvelut oikea-aikaisesti, voisimme päästä kouluissa ja varhaiskasvatuksessa selkeästi kevyemmällä tukitoimilla. Kuten Anu Mattila aloitteessaan toteaa, tuen tarpeiden juurisyyt olisi selvitettävä varhaisessa vaiheessa, jotta riittävä tuki voidaan aloittaa ja kohdentaa oikein.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Annetaan valtuustoaloitteeseen vs. opetus- ja kasvatusjohtaja Irmeli Starkin ja opetuksen vastuurehtori Anne-Maria Tokolan valmistelema vastaus.

Todetaan asia aloitteena loppuun käsiteltyksi.

Päätös Hyväksyi esityksen.